

СИЛАБУС курсу «Конституційно-правові засади здійснення суддівського розсуду у рамках дискреційних повноважень суду» 2020-2021 навчального року	
Назва курсу	Конституційно-правові засади здійснення суддівського розсуду у рамках дискреційних повноважень суду
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Юридичний факультет, кафедра конституційного права та порівняльного правознавства
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Спеціальність 081 Право Галузь знань 08 Право
Форма навчання	Денна, вечірня, заочна
Викладачі курсу	Берч Вероніка Вікторівна кандидат юридичних наук, доцент
Посилання на робочу програму	https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/24867
Коротка анотація курсу	Курс «Конституційно-правові засади здійснення суддівського розсуду у рамках дискреційних повноважень суду» є обов'язковою дисципліною для здобуття третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти та ступеня доктора філософії зі спеціальності 081 Право, яка викладається в третьому семестрі в обсязі трьох кредитів ECTS. Обсяг курсу становить 90 години, з них лекційних 22 години семінарських – 14 годин, 54 години самостійної роботи.
Мета та завдання курсу	Метою викладання навчальної дисципліни «Конституційно-правові засади здійснення суддівського розсуду у рамках дискреційних повноважень суду» є розробка правових, практичних та праксеологічних засад формування професійної правової свідомості судді та суддівського розсуду. Вивчення цієї дисципліни забезпечує створення необхідних передумов для вивчення теоретичних та практичних аспектів конституційного будівництва, сприяє підвищенню правової обізнаності та практичної підготовки здобувача та становить підґрунтя для дослідження правових явищ, понять, концепцій у сфері специфіки діяльності суддів, стандартів їх правової поведінки, умови прийняття правомірного рішення тощо.

**Очікувані
результати
навчання**

Відповідно до освітньо-наукової програми «Право» на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти вивчення навчальної дисципліни «Конституційно-правові засади здійснення суддівського розсуду у рамках дискреційних повноважень суду» повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання:

- здатність до системного мислення, набуття нових знань у сфері конституційного права і процесу та використання їх у власних наукових дослідженнях та у професійній практиці;

- вміння організовувати та проводити комплексні дослідження, а також використовувати сучасні інформаційні та комунікативні технології при проведенні наукових досліджень в сфері конституційного права і процесу;

- відображати результати наукових досліджень у наукових статтях стосовно проблемних (дискусійних) питань у сфері специфіки здійснення суддівського розсуду у рамках судової дискреції;

- вміння формулювати наукову проблему та робочі гіпотези, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань у сфері формування суддівської правосвідомості, робити аналітичні прогнози в аспекті розвитку організаційних та праксеологічних аспектів формування професійної правової свідомості та відбору суддів як важливої складової формування правосвідомості судді;

- вміння з нових дослідницьких позицій формулювати загальну методологічну базу власного наукового дослідження, мету і значення для розвитку інших галузей науки;

- вміння збирати, обробляти та аналізувати джерельну базу для проведення дослідження, встановлювати наукову цінність джерел, використовуючи відповідні критерії та стандарти шляхом порівняльного аналізу з іншими джерелами, визначеними завданнями дослідження та з позицій доктрини верховенства права;

- вміння взаємодіяти з науковою спільнотою та громадськістю, в тому числі і на міжнародному рівні, з питань теоретико-методологічних засад незалежності суддів як умови прийняття правомірного рішення суду, демонструючи широкий науковий світогляд та креативність;

- прагнення до співпраці у сфері досліджень, пов'язаних із формуванням професійної правової свідомості судді та суддівського розсуду, беручи участь у формуванні команди дослідників для вирішення наперед поставленої задачі (формулювання дослідницької проблеми, робочих гіпотез, збору інформації, підготовки пропозицій).

Ключові слова	Правова правосвідомість, професійна правосвідомість судді, суддівський розсуд, етика судді, дискреційні повноваження.
Теми	<p>Тема 1. Поняття професійної правосвідомості судді, її структура та зміст.</p> <p>Тема 2. Специфіка здійснення суддівського розсуду у рамках судової дискреції.</p> <p>Тема 3. Незалежність судді як умова прийняття правомірного рішення суду.</p> <p>Тема 4. Етичні стандарти правової поведінки суддів</p> <p>Тема 5. Теоретико-практичні аспекти організації професійної підготовки та відбору суддів як важливої складової формування правосвідомості судді.</p> <p>Тема 6. Конституційно-правовий статус професійних суддів: напрямки модернізації.</p>
Підсумковий контроль, форма	Залік

Навчальні методики	Лекції, презентації, обговорення актуальних питань, наукові дискусії за результатами представленого есе.
Оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за таким співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • за роботу на семінарських заняттях: 40% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 40; • захист підготовленого есе перед аудиторією: 20% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 20. <p>Знання здобувачів ступеня доктора філософії з дисципліни оцінюється за такими критеріями:</p> <ul style="list-style-type: none"> - оцінку «відмінно» (90-100 балів, А) заслуговує здобувач, який всебічно і глибоко володіє програмовим матеріалом, може аналізувати та синтезувати правову інформацію, що стосується органів публічної адміністрації, засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою та може аналізувати інформацію з різних джерел (доктринальних, нормативних, правозастосовних), здатен продукувати нові думки та ідеї стосовно організації та повноважень органів публічної адміністрації та вільно їх висловлювати. - оцінку «добре» (82-89 балів, В) – заслуговує здобувач освітнього ступеня доктора філософії, який повністю опанував і вільно володіє програмовим матеріалом, має системні знання по тематиці дисципліни, має здатність до самостійного пошуку інформації, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою та може аналізувати інформацію з різних джерел (доктринальних, нормативних, правозастосовних), здатен продукувати нові думки та ідеї стосовно організації та повноважень органів публічної адміністрації, однак, не в усіх питаннях добирає чітку аргументацію для обґрунтування своєї позиції та думки. - оцінку «добре» (74-81 бал, С) заслуговує здобувач освітнього ступеня доктора філософії, який навчальну програму опанував, але є незначні прогалини у знаннях, вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію, що стосується органів публічної інформації, може продукувати нові думки та ідеї стосовно організації та повноважень органів публічної адміністрації та застосовувати знання у практичній юридичній діяльності, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою; - оцінку «задовільно» (64-73 бали, D) – заслуговує здобувач освітнього ступеня доктор філософії, який знає основний програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшої наукової роботи та використання його у майбутній професії, ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою, але допускає

	<p>помилки при виконанні завдань, хоча при вказівці на помилки, може знайти шляхи їх усунення.</p> <ul style="list-style-type: none"> - оцінку «задовільно» (60-63 бали, E) – заслуговує здобувач освітнього ступеня доктора філософії, який володіє основним програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшої наукової роботи та практичної діяльності, однак, виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. - оцінка «незадовільно» (35-59 балів, FX) – виставляється здобувачеві освітнього ступеня доктора філософії, який виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань. - оцінка «незадовільно» (35 балів, F) – виставляється здобувачеві освітнього ступеня доктора філософії, який володіє навчальним матеріалом тільки на рівні репродукування і не може продовжувати навчання за відповідним освітнім рівнем, оскільки не готовий до пошуку, оброблення на аналізу інформації, не може продукувати нові думки та ідеї стосовно організації та повноважень органів публічної адміністрації.
<p>Орієнтовні питання для підсумкового контролю</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність та феномен «правової свідомості»; 2. Класифікації «правової свідомості» на форми, рівні та види; 3. Характеристика елементів професійної правосвідомості суддів; 4. Розмежування понять «деформація» та «дефект» правової свідомості судді; 5. Поняття, ознаки, межі та принципи здійснення суддівського розсуду; 6. Поняття «дискреційні права» та «дискреційні обов'язки» судді; 7. Розмежування понять «дискреційна поведінка» та «правова поведінка»; 8. Співвідношення понять «правова свідомість судді», «суддівський розсуд» та «внутрішнє переконання судді»; 9. Принципи здійснення суддівського розсуду; 10. Межі суддівського розсуду; 11. Концептуальні аспекти незалежності суддів; 12. Концепція третьої конституційної влади (судової), як важливий атрибут правової держави та громадянського суспільства; 13. Питання впливу на суддів з метою прийняття неправомірного рішення; 14. Правові та організаційні гарантії незалежності судової системи; 15. Співвідношення понять «професійна етика суддів» та «судова етика»; 16. Кодекс суддівської етики; 17. Принципи здійснення правосуддя; 18. «Сухий» формалізм під час відправлення правосуддя; 19. Критерії відбору суддів;

	20. Специфіка соціального фактору при призначенні суддів на посади; 21. Професійна етика та доброчесність суддів; 22. Питання фінансування судової системи; 23. Доступ до правосуддя; 24. Доктринальні підходи до визначення поняття конституційно-правового статусу професійних суддів; 25. Незалежність професійних суддів як конституційна засада їх правового статусу; 26. Організаційно-правові основи формування корпусу професійних суддів в Україні; 27. Порядок здійснення добору та призначення професійних суддів в контексті конституційно-правових вимог до кандидатів; 28. Особливості здійснення спеціальної підготовки кандидатів на посади суддів у Національній школі суддів України; 29. Окремі аспекти модернізації концепції формування корпусу професійних суддів; 30. Конституційно-правові основи формування корпусу професійних суддів: зарубіжний досвід; 31. Напрямки правового та організаційного вдосконалення концепції формування корпусу професійних суддів в Україні.

Література для вивчення дисципліни

1. Агафонова Н.В. Конституційна реформа в Україні: поняття, інституційний механізм та забезпечення ефективності. Ін-т законодавства. 2017. URL: <http://instzak.rada.gov.ua/uploads/documents/31467.pdf>
2. Актуальні проблеми конституційного права України: підручник. Київ: «Центр учбової літератури». 2013. 554 с.
3. Алмаші І.М. Загальна декларація прав людини ООН як джерело конституційного права України. Науковий Вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право». Випуск 34. Частина 1. Ужгород, 2015. С. 72 – 76.
4. Алмаші І.М. Правовий статус корінних народів: Монографія. І.М.Алмаші, М.М.Алмаші, Ю.М. Бисага. Ужгород: Вид-во УжНУ, 2004. 104 с.
5. Алмаші І.М. Реалізація прав людини в Україні: монографія. Ужгород, Видавничий центр Закарпатського інституту ім. А.Волошина ПрАТ ВНЗ «МАУП», 2015. 226 с.
6. Афанасьєва М. Виборча система: поняття та сучасне розуміння. Юрид. вестн. 2012. № 1. С. 21–30.
7. Афанасьєва М. Виборча інженерія в Україні. О.: Юрид. л-ра. 2014. 384 с.
8. Афанасьєва М. Технології пропорційного розподілу представницьких мандатів. Митна справа. 2012. № 4 (82). Ч. 2, кн. 2. С. 195–202.
9. Афанасьєва М.В. Виборча інженерія в Україні: теоретико-методологічні засади та конституційно-правове забезпечення: дис. здоб. наук. ступ. докт. юрид. наук. 12.00.02. – конституційне право; муніципальне право. Одеса. 2015. 480 с.
10. Баймуратов М.О. Міжнародні виборчі стандарти: правова природа, змістовна та системна характеристика, актуальні питання імплементації в законодавство України. Маріуп. держ. ун-т. Представництво європ. орг. публіч. права в Україні. Суми. 2012. 227 с.
11. Баймуратов М.О. Місцеве самоврядування як загальний спадок людської цивілізації та феномен сучасного світового конституціоналізму. Бюлетень Міністерства юстиції України. 2009. №. 4-5. С. 38-47.
12. Бакаянова Н.М. Функціональні та організаційні основи адвокатури України: дис. ... докт. юрид. наук: 12.00.10. Одеса, 2017. 487 с.
13. Баштанник А. Особливості регулювання діяльності органів державної влади в умовах децентралізації. Public Administration. 2018. №. 1. С. 36.
14. Бенько І.Д., Скочинський В. І. Сучасний стан і особливості діяльності органів місцевого самоврядування та їх вплив на організацію обліку : дис.Тернопіль: ТНЕУ, 2018. URL: <http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/33069/1/69.PDF>
15. Берестова І. Конституційний Суд України в системі юрисдикційних органів: загальні положення. Підприємництво, господарство і право. 2018. №9. С. 154–159.
16. Белов Д.М. Конституціоналізм в Україні в умовах єдиного європейського демократичного простору. Порівняльно-аналітичне право. 2013. №. 3. С. 92-93.
17. Белов Д.М. Парадигма українського конституціоналізму: правова сутність та зміст. Вісник Запорізького національного університету. Серія «Юридичні науки». 2012. №. 4. С. 32-35.
18. Белов Д.М., Бисага Ю. М. Парадигма українського конституціоналізму та конституційна реформа: питання співвідношення. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право. 2014. №. 28 (1). С.64-68.

Література для вивчення дисципліни

19. Белов Д.М. Інститут імпичменту президента в країнах СНД (порівняльно-правовий аналіз). Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія Право. Випуск 3. Ужгород: «Ліра», 2004. С. 46-49.
20. Белов Д.М. Конституційно-правове регулювання виборів глави держави в країнах СНД (порівняльний аналіз). Життя і право: Львівський правничий часопис. 2004. № 6 (6). С. 19-
21. Белов Д.М. Обрання Президента України Верховною Радою України: можливість та доцільність. Держава і право: Збірник наукових праць. Юридичні і політичні науки. Випуск 25. К: Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України. 2004. С.162-166.
22. Белов Д.М. Основний закон як основа формування та реалізації політики держави. Ученые записки Таврийского национального университета им. В.И.Вернадского. Серія «Юридические науки». 2011. Том 24 (63). № 2. С.136-144.
23. Белов Д.М. Парадигма українського конституціоналізму. В.Березний: РК «Євростандарт», 2011. 400 с.
24. Белов Д.М. Перетворення конституції: особливості практичної реалізації. Європейські перспективи. 2012. № 3. Ч. 2. С. 12-16.
25. Белов Д.М. Прийняття та перегляд Основного закону: окремі аспекти. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право». 2011. Випуск 16. С. 59-61.
26. Белов Д.М. Проблеми реформування української моделі державної влади. Вісник Запорізького національного університету. Серія «Юридичні науки». 2012. № 2 (Частина I). С. 57-62.
27. Белов Д.М. Реформування державної влади в Україні: аналіз положень Основного закону України. Форум права. 2012. № 1. С. 82-87. URL: <http://www.nbu.gov.ua/ejournals/FP/2012-1/12bdmozu.pdf>
28. Белов Д.М. Роль глави держави в механізмі здійснення державної влади. Щомісячний правовий часопис «Юридична Україна». 2005. № 5(29). С. 11-15.
29. Белов Д.М. Тимчасове виконання повноважень президента (за законодавством України і Французької Республіки). Науковий вісник Чернівецького університету. Збірник наукових праць. Правознавство. 2004. Випуск № 253. С. 48-50.
30. Белов Д.М. Тимчасове заміщення повноважень президента: досвід зарубіжних країн. Науковий вісник Ужгородського національного університету: Серія «ПРАВО». Випуск 4. Ужгород: «Ліра». 2005. С. 67 – 71.
31. Бисага Ю.М. Право на судовий захист: конституційно-правовий аспект: монографія. Ужгород : Гельветика, 2015. 207 с.
32. Бисага Ю.М., Рогач О.Я., Бачинська А.В. Муніципальне право України. Ужгород: Ліра. 2004. 208 с.
33. Білозерська Т. О. Реформування публічної адміністрації в Україні як крок до європейської інтеграції. Форум права. 2007. №. 2. С. 11-19.
34. Боняк В.О. Завгородній В.А. Самотуга А.В., Філяніна Л.А. Конституційне право України: навч. посібник. 2-е вид., перероб. і доп. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ. 2017. 293 с.
35. Вегеле І. Адвокатська монополія: європейський досвід. Судова реформа: стан та напрями розвитку: матеріали IV Міжнародного судово-правового форуму (м. Київ, 17-18 березня 2016 р.). К.: Юридична практика, 2016. С. 55-61.
36. Веніславський Ф. В. Конституційне право України в схемах і таблицях: навч. посіб. для студентів юрид. вузів та ф-тів; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2014. 374 с.

37. Веніславський Ф. Конституційний пал та суспільний ідеал: до

Література для вивчення дисципліни

37. Городовенко В.В. Проблеми становлення незалежної судової влади в Україні: монографія. Київ. Фенікс, 2007. 224 с.
38. Горячов Д.О. Поняття захисту конституції та її основні елементи. Порівняльноаналітичне право. 2015. № 5. С. 61-64.
39. Гошовський В.С. Удосконалення діяльності Кабінету Міністрів України як вищого органу виконавчої влади в Україні. Актуальні проблеми права: теорія і практика. 2013. № 26. С.249-255.
40. Гречко О. Територіальний устрій України як конституційно-правовий інститут: сутність, структура і зміст. Юридична Україна. 2015. № 6. С. 17-23. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/urykr_2015_6_5.
41. Грицак В. Конституційно-правові поняття «державний устрій» та «територіальний устрій» і застосування їх в юридичній науці. Віче. 2010. № 7. С.8-10.
42. Гриценко І.С., Погорецький М.А. Право на справедливий суд. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Юридичні науки. Вип. 91. 2012. С. 4-7.
43. Гудзь Л.В. Гарантування виборчих прав громадян у контексті гуманізації конституційного законодавства України. Матеріали Норвезько-української конференції, присвяченої діяльності Ф. Нансена в Україні у 1921–1922 роках. (Харків, 10–11 жовт. 2019 р.). Харків. нац. ун-т ім. В.Н. Каразіна; Посольство Норвегії в Україні. 2019. URL: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/15046>.
44. Данильян О.Г. Теоретико-методологічні проблеми захисту прав людини в сучасному суспільстві. Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого». 2013. № 3 (17). С. 84–90.
45. Дуда А.В. Удосконалення функцій і структури Кабінету Міністрів України в період адміністративної реформи: автореф. на здобуття наук. ступеня канд. наук з державного управління: 25.00.01 «теорія та історія державного управління». Київ. 2001. 18 с.
46. Дячок О.О. Проблеми реалізації громадянами України виборчого права. Вісник Академії митної служби України. Серія: «Право». №2 (3). URL: <http://biblio.umsf.dp.ua/jsui/handle/123456789/3353>
47. Євтушенко О.Н. Принцип поділу влади та його вплив на формування демократичної моделі державної влади: зарубіжний досвід і Україна. Наукові праці. Чорноморського державного університету імені Петра Могили. Сер.: Політологія. 2009. №. 110. Вип. 97. С. 89-
48. Забарський В.В. Принцип поділу влади в українському державотворенні. Юридичний вісник. Повітряне і космічне право. 2014. №. 2. С. 29-34.
49. Забокрицький І. Поділ влади як елемент сучасного конституціоналізму: український та зарубіжний досвід у контексті моделей організації влади. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія: юридичні науки. 2016. №. 837. С. 122-130.
50. Заборовський В.В. Адвокатура – це правозахисна чи правоохоронна інституція? *Rozwój regulacji prawnej w Europie Wschodniej: doświadczenia Polski i Ukrainy: Międzynarodowa konferencja naukowo-praktyczna* (Sandomierz (Polska), 27–28 styczeń 2017.). Sandomierz: Wyższa Szkoła Humanistyczno-Przyrodnicza w Sandomierzu, 2017. С. 18.
51. Заборовський В.В. Адвокатура як невід’ємний інститут громадянського суспільства на сучасному етапі становлення правової держави в Україні. Конституційно-правові академічні студії. 2016. № 2. С. 49-58.
52. Заборовський В.В. Конституційно-правове регулювання статусу

Література для вивчення дисципліни

52. Конституційні аспекти розподілу повноважень у системі вищих органів державної влади України. К.: НІСД, 2015. 27 с.
53. Конституція Пилипа Орлика: оригінал та його історія. Підг. О.Б. Вовк. Архіви України. 2010. Випуск 3-4. С. 145-166.
54. Конституція Української Народної Республіки (Статут про державний устрій, права і вольності УНР): 29 квітня 1918 року. Історія української Конституції / упоряд. А.Г. Слюсаренко, М.В. Томенко. К.: Право, 1997. С. 105-112.
55. Корнієнко В. Активне виборче право на місцевих виборах в Україні. Юридичний вісник. 2019. № 1. С. 134-139.
56. Коцкулич В. В. Місце судової гілки влади в конституційному механізмі розподілу.
57. Конституційно-правові академічні студії. 2016. №2. С. 66–68.
58. Коцкулич В.В. Дискреційне право судді чи його моральний обов'язок? Матеріали 72-ї підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького складу юридичного факультету (26 лютого 2018 року, м. Ужгород). Ужгородський національний університет; за заг. ред. С.Б. Булеци, Я.В. Лазура. 2018. С.31-33.
59. Коцкулич В.В. До питання про незалежність суддів: національний та міжнародний аспект. Сучасні виклики та актуальні проблеми судової реформи в Україні: матеріали Міжнародної наукової конференції (м.Чернівці, 26-27 жовтня 2017 року). 2017. С. 21-23.
60. Коцкулич В.В. Категорія справедливості в контексті загальноетичних стандартів правової поведінки суддів. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія
61. «Юриспруденція». 2017. № 30.Том 1. С.44-45.
62. Коцкулич В.В. Місце і роль конституційної герменевтики у правозастосовчій діяльності суду. Конституційно-правове будівництво на зламі епох: пошуки оптимальних моделей: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Ужгород, 22 – 23 квіт. 2016 р.). Ужгород: Ужгородський національний університет, 2016. С.102-104.
63. Коцкулич В.В. Онтологічні аспекти дослідження суддівського розсуду: Закарпатські правові читання: матеріали ІХ Міжнародної науково-практичної конференції (Том 1), м. Ужгород, 20-22 квітня 2017 року/ ДВНЗ «Ужгородський національний університет». Ужгород. 2017. С. 539-543.
64. Коцкулич В.В. Принцип незалежності судової гілки влади як фактор впливу на правосвідомість судді. Юридичні науки та їх роль у формуванні правової культури сучасної людини : матер. міжнар. наук.-практ. конф. (м. Ужгород, 22–23 травня 2015 року). Ужгород: Ужгородський національний університет, 2015. С. 49-51.
65. Коцкулич В.В. Роль незалежності судової влади у механізмі стримувань і противаг.
66. Порівняльно-аналітичне право. 2017. №6. С.390-391. URL: http://www.pap.in.ua/6_2017/117.pdf 104.Коцкулич В.В. Суддівський розсуд та судова практика: корелятивний аналіз.
67. Закарпатські правові читання: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (19-21 квітня 2018 року, м. Ужгород). Том 2. 2018. С.337-341.
68. Коцкулич В.В. Трансформація суддівської правосвідомості: загальні положення концепції. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія. Право. №48. Том 2. 2018. С.157-158.
69. Коцкулич В.В., Белов Д.М. Генеза наукової думки про особливості та структуру правосвідомості судді в національній юриспруденції. Судова реформа в Україні: реалії та перспективи: матеріали науково-практичної конференції. м. Київ, 18 листопада 2016 року : Інститут законодавства Верховної Ради України, 2017. С.116-127.

Література для вивчення дисципліни

70. Куцин Я. М. Інститут парламентського контролю: основний чинник у сфері контролю за дотриманням основних прав і свобод людини. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право». 2016. Вип. 40. Т.1. С. 45-50.
71. Куцин Я. М. Парламентський контроль – основний чинник ефективності принципу
72. «стримувань і противаг». Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія
73. «Право». 2017. Вип. 46. Т.1. С. 36-41.
74. Майборода О. В. Соціальне партнерство між органами місцевого самоврядування та громадськими організаціями як можливість і здатність самоорганізації громадян : дис. Сумський державний університет. 2018. С.268.
75. Мартинюк Р. Конституційний Суд України в системі стримувань і противаг. Держава і право: Збірник наукових праць. Юридичні і політичні науки. К.: Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. 2008. Випуск 39. С.186-192.
76. Мартинюк Р. С. Конституційна реформа в Україні: спроба критичного аналізу. Актуальні питання реформування правової системи України: Збірник наукових статей за матеріалами IV міжнародної науково-практичної конференції. 2007. Т. 1. С. 232-236.
77. Права людини в національному та європейському контекстах: підручник / Н.І. Петрецька, Ю.М. Бисага, Д.М. Белов та ін.; за заг. ред. Н. І. Петрецької, Ю. М. Бисаги. Видавничий дім «Гельветика».Ужгород, 2018. 482 с.
78. Права людини та громадянське суспільство : навч. посібн. для студ. вищих навч. закладів / Б. В. Бабін, А. В. Ковбан. Одеса : Фенікс, 2014. 320 с.
79. Яценко І. Поділ влади як правова фікція (погляди польського вченого Владислава Маліняка). Юридична Україна. 2016. №. 5-6. С. 4-8.
80. Code of Good Practice in Electoral Matters: Guidelines and Explanatory Report (CDL- AD(2002)23): adopted by the Venice Commission at its 52nd session (Venice, 18-19 October 2002). English edition. Strasburg, 2002. 30 p.
81. The Constitution of the United States of America. Analysis and interpretation / Co-Editors Johnny H. Killian, George A. Costello. Washington: U. S. Government printing office, 1996. 2444 p.